

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼Đ¼

7/36615
6450

Sayı : E-56020453-610-2004-6446/8925
Konu : Yazılı soru önergesi

20. / 01. / 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 27/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1746655 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Konya Milletvekili Barış Bektaş tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/36615 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-2004-804/999
Konu : Yazılı soru önergesi

20 / 01 / 2026

Sayın Barış BEKTAŞ
Konya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/36615 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Bakanlığımız ile Dışişleri Bakanlığı arasında imzalanan 14/11/2011 tarihli işbirliği protokolü gereğince; 01/03/2012 tarihinden geçerli olmak üzere, daha evvel Dışişleri Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) yapılan başvurularda Hükûmeti savunma ve AİHM'in ihlâl kararlarının icrası görevi, dış politikayı ilgilendiren başvurular ve Devlet başvuruları için öngörülen istisnalar saklı kalmak kaydıyla, Bakanlığımız tarafından üstlenilmiştir.

10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 40. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı, Bakanlığımız hizmet birimleri arasında sayılmış olup, anılan Kararnamenin 49. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre; Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yapmak suretiyle, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuruları takip etmek, bu başvurulara ilişkin, ilgili tüm kurum ve kuruluşlardan her türlü bilgi, belge ve görüş istemek, savunmaları hazırlamak ve

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

gerektiğinde oturlara temsilci göndermekle görevlendirilmiştir.

AIHM'e yapılan bir başvuru, AIHM tarafından Ülkemize iletiildiği zaman bilgi sahibi olunmaktadır. Başvuruların, AIHM tarafından Ülkemize iletilmesi, yapıldığı yıla göre değil, kendi kurduğu sistem çerçevesinde ele alma sırasına göre gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle, AIHM'e hangi yılda kaç başvuru yapıldığı, ancak AIHM tarafından yapılacak bir istatistikî çalışma sonucunda öğrenilebilecek bir konudur.

AIHM tarafından Ülkemiz aleyhine verilen kararlara ait istatistiklere Bakanlığımız İnsan Hakları Dairesi Başkanlığının "<https://www.inhak.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, soru önergesine konu edilen hususların belirlenmemiş olması nedeniyle istatistikî veri sunulamamıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

